

Jenny Colgan

Middernacht in de kerstboekwinkel

Vertaald door Jet Matla

LUITINGH-SIJTHOFF

© 2023 Jenny Colgan

All rights reserved

© 2024 Nederlandse vertaling

uitgeverij Luitingh-Sijthoff bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

Oorspronkelijke titel *Midnight at the Christmas Bookshop*

Vertaling Jet Matla

Omslagontwerp bij Barbarba

Omslagbeeld Little, Brown Book Group UK

Opmaak binnenwerk Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 210 4854 3

ISBN 978 90 210 4855 0 (e-book)

ISBN 978 90 210 5199 4 (luisterboek)

NUR 302

www.luitgeverij.nl

www.boekenwereld.com

Uitgeverij Luitingh-Sijthoff vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Voor mijn liefste Mads

Proloog

Zachtjes viel de sneeuw neer. Op de ouderwetse raamlatjes van de kleine winkel in Victoria Street van Edinburgh hoopten de vlokken zich op, bleven rustig liggen op de stoep en bedekten de hele wereld onder een donzige deken.

Achter de ramen was het warm en knus. Kaarsen flakkerden en de haard brandde fel zodat de ijzige vingers van de winter niet naar binnen konden kruipen. Gedimd licht danste op en neer over de versierde boekenplanken. Op die planken zelf was het een chaos: de boeken hingen eroverheen, waren hoog opgestapeld, lagen twee rijen diep op elke plank, met de belofte van een vlucht uit de werkelijkheid: mysteries, avonturen, schatkaarten en oeroude vertellingen van pompoenen en koningen, verhalen vol moed, piraten, ijzige werelden, werelden die boven de hoge daken bestonden. Hier had je alles om je mee op te krullen voor de open haard en jezelf te verliezen, zo behaaglijk als een slaapmuis in winterslaap, met een dekentje...

‘Cut!’

Carmen Hogan stond voor de boekwinkel van Mr McCredie en fronste haar voorhoofd. De zon scheen volop en de sneeuwmachine maakte een hels kabaal.

‘Wat een dom gedoe,’ zei ze tegen haar beste vriendin, Idra, die nooit snel onder de indruk was, maar was meegekomen om te kijken en hoopte een grote filmster tegen te komen die zomaar in een kleine productie wilde spelen.

‘Als je zoveel kerstversieringen aan die planken zou ophangen, zou niemand er een boek vanaf kunnen pakken. Bovendien zijn dat belachelijke, stoffige nepboeken. Wat doen die in mijn winkel?’

‘Ze betalen je ervoor. Daarom staan ze daar.’

Carmen snoof. ‘Zoveel krijgen we niet. En dat moet ik wegstrepen tegen de opbrengsten van misdaadromans die ik vandaag niet kan verkopen.’

‘Maar dat verdienen je met kerst dubbel en dwars terug als ze naar dat éne winkeltje uit die éne film komen.’

‘O ja,’ zei Carmen en haar gezicht klaarde op. ‘Daar had ik niet aan gedacht.’

Andere winkeliers in de straat – Bronagh van de magiewinkel en Bobby van huishoudelijke artikelen – waren naar buiten gekomen om te kijken.

‘Waarom konden ze dit niet met huishoudelijke artikelen doen?’ vroeg Bobby treurig. ‘Dat had ik ook best kunnen gebruiken.’

‘Nou,’ begon Carmen en ze probeerde het aardig uit te leggen want ze mocht Bobby graag, ‘iemand die boeken verkoopt is cool en sexy en romantisch, terwijl een man die bezems verkoopt een... nou ja, een man is die bezems verkoopt.’

‘Werken in een boekwinkel is echt cool en sexy en romantisch,’ zei Idra snuivend, ‘zolang het je niet kan schelen dat je er geen droog brood mee verdient en in het souterrain bij je zus moet slapen.’

Carmen negeerde dat. Bobby zag er echt somber uit.

‘Nou, en ik verkoop magische dingen,’ klaagde Bronagh. ‘Is dat dan niet ontiegelijk sexy?’ Ze schudde haar lange rode haar naar achteren. Bronagh was inderdaad sexy, maar wel met een griezelig randje.

Carmen had glanzend zwart haar en een lief rond gezicht en wenkbrauwen waardoor ze een boze uitdrukking had. De afgelopen jaren hadden Idra en zij uren aan die wenkbrauwen gewerkt, hoewel niets echt had geholpen en sommige van die behandelingen (extra haartjes toevoegen was zoiets) gaven Carmen nu nog de rillingen.

‘Tja, dan had je maar een Hogeschool voor Hekserij en Hocus Pocus moeten openen of zo,’ legde Carmen meewarig uit.

De sneeuwmachine werkte op volle toeren, maar het was tegelijkertijd een geweldige zomer in Schotland. Al was Carmen er niet honderd procent van overtuigd dat de onverwachte hittegolf nu wel zo welkom was bij de toeristen die in Victoria Street heen en weer wandelden in hun aanbevolen zomerkleding voor een bezoekje aan Edinburgh: lange broek, een fleecvest en een waterproof jack, dat ze nu merendeels over hun arm meezeulden. Overall trokken kinderen hun wollen mutsen en wanten uit, op de figuranten na natuurlijk, die ongewoon stil zaten, gekleed als victoriaanse straatschoffies. Carmen dacht een beetje onvriendelijk dat ze haar elf jaar oude nichtje Pippa erbij had moeten vragen. Ze was een ster in stilzitten en zag er nogal angstwekkend uit, als een kleine strenge geest.

Ze herinnerde zichzelf eraan dat het echt niet Pippa’s schuld was dat Carmen op haar dertigste nog steeds in het souterrain van haar zus woonde en ettelijke badeendjes en dergelijke maar had te tolereren, vanwege al die kinderen – vier – die er ook woonden.

De huizen crisis was puur theoretisch, mijmerde ze somber, tot je ermee te maken kreeg. Edinburgh was niet gewoon een dure stad, het was een gigantisch dure stad. Ze had zich net zo goed kunnen voornemen om haar intrek in Buckingham Palace te nemen. Maar gelukkig leek haar zus Sofia, die nu met zwangerschapsverlof was, het allemaal niet zo zwaar op te nemen.

‘Oooké,’ zei de regisseur, klein van stuk, met een lange paardenstaart, een klein rond brilletje en geheel in het zwart gekleed, alsof hij alles kocht in een winkel die ‘Directors Are Us’ heette. Carmen vroeg zich af hoeveel geld hij uitgaf om dat baardje zo mooi getrimd te houden.

Direct werden de toeschouwers weggejaagd van de hekken die de straat afsloten. Dat ergerde de mensen die hun best deden om plaatjes voor Instagram te schieten van de prachtige straat die zich omhoogkronkelde met die schattige gekleurde winkeltjes, alsof de Wegisweg tot leven was gekomen, maar het maakte degenen die

alleen kwamen om de enigszins vergeten filmster die de hoofdrol speelde te zien alleen maar enthousiaster.

Die enigszins vergeten filmster, Lind Stephens, liep de set op. Hij droeg een Schots geruite broek en een dikke trui die er vreselijk duur uitzag. Idra duwde haar borsten naar voren, voor het geval dat.

‘En... *action!*’

Carmen glimlachte onwillekeurig. Ze kon er niets aan doen, het was nu eenmaal opwindend. Met Kerstmis zou dit op de streamingdiensten staan en het was haar winkel! Nou ja, de winkel van Mr McCredie, strikt genomen. Maar Carmen was er zeker van dat ze deze locatie nooit hadden gekozen als zij haar ziel en zaligheid er niet in gestoken had om van de boekwinkel zo’n heerlijke plek te maken.

Het winkeltje lag aan de voet van het kasteel, op een van de mooiste plekken van de toch al bijzonder mooie stad. Dit deel van de oude stad liep omhoog in een bocht op twee niveaus – Victoria Street en West Bow – vanuit de grote Grassmarket, een enorm plein waar vroeger altijd markten werden gehouden, maar dat nu ook vol cafés en bars en feestende mensen was. Het kasteel torende hoog en dreigend boven alles uit, alsof hij ook verbaasd was om als groot middeleeuws fort boven op een onherbergzame uitgedoofde vulkaan midden in een moderne stad te staan.

’s Nachts keek Carmen altijd omhoog naar de rijen kleine ramen daar. Ze wist dat er nog altijd een kazerne was, met soldaten, al speelden die tegenwoordig vooral een rol bij ceremoniële gelegenheden. Ze stelde hen graag marcherend voor over de stenen waarover soldaten sinds de twaalfde eeuw gemarcheerd hadden. Bovendien zagen ze er ongelooflijk sexy uit met hun geruite mutsen en zwaaiende kilts, vooral als ze marcheerden. Soms kwamen ze binnen om de nieuwste Jack Reacher te kopen of om advies te vragen wat hun vrouw of liefde ver weg leuk zou vinden om te krijgen.

De gebouwen van Victoria Street verbonden de Grassmarket via West Bow en naar boven naar de Royal Mile, dus het bestond uit diverse niveaus. Het was niet altijd duidelijk op welk niveau

je zat, maar zo was Edinburgh nu eenmaal: een stad als op een Escherschilderij.

De winkeltjes in de gebogen Victoria Street waren allemaal in verschillende kleuren geschilderd, wat bijdroeg aan hun charme. Behalve de magiewinkel en de winkel in huishoudelijke artikelen was er een schitterende winkel voor tweedkleding, van een man die zo bekakt was dat hij Crawford als voornaam had. En natuurlijk zat McCredies boekwinkel er ook. Vorig jaar met Kerstmis was de zaak op sterven na dood geweest toen Carmen er in dienst kwam nadat het kleine warenhuis waar ze werkte failliet was gegaan. Ze had weinig zin in de baan gehad, maar op de een of andere manier was het haar gelukt de verdiensten op te schroeven en was ze er blijven hangen, al was de toekomst van de boekwinkel nog altijd onzeker.

En dit was een goede manier geweest om wat geld in het laatje te brengen: de filmmaatschappij betaalde om het te huren als locatie. Zelfs al gaf de film die ze draaiden precies het beeld van Schotland dat Carmen verafschuwde.

De verweerde acteur opende de winkeldeur, die klingelde toen hij openging. Alleen had iemand besloten dat die bel niet authentiek genoeg klonk, wat betekende dat er iemand verstopt zat die een andere bel liet klingelen. Rare jongens, die filmmakers, vond Carmen.

‘Hi,’ zei de acteur.

‘O halló, en hoe gaat het met u vandaag?’ zei de buitengewoon knappe actrice, Genevieve Burr, die een wijde kilt en een Schots geruit mutsje droeg op een massa glanzend haar dat onmogelijk uit het hoofd van één mens kon groeien.

Carmen fronste weer. Ze hadden toch wel door dat Burr met een sterk Iers accent sprak?

‘En welkom in ons mystieke, magische land,’ zei Lind. ‘Ik ben op zoek naar onze grote dichter Robert Burns – een eerste druk uiteraard!’

‘Maar natuurlijk! Ik denk dat er nog wat modderspetters van de ploeg op zitten!’

Carmen was zo blij dat ze Mr McCredie had gezegd niet naar beneden te komen om te luisteren.

‘Kan ik u een *wee* neutje whisky aanbieden terwijl u wacht?’ Ze wees op een simpele fles die vol zat met wat duidelijk slappe thee moest zijn.

‘O zeker, zeker.’

Idra en Carmen wisselden pijnlijke blikken, en Carmen liep de straat in om haar zus Sofia te bellen, die op vakantie was.

‘Je had toch met ons meegekund!’

‘Nou, dat kon niet, omdat de filmploeg nu binnen bezig is.’

‘O ja, hoe gaat het?’

‘Het winkelmeisje vroeg de lord net of hij het Loch Ness-monster met haar wil opzoeken. Blijkbaar kun je daar makkelijk naartoe lopen vanuit Edinburgh.’

‘O goed, een documentaire dus,’ zei Sofia. ‘Ik denk dat ik het leuker vond toen ze nog films maakten waarin iedereen in Edinburgh doodgaat aan een overdosis heroïne.’

‘En ik heb de pest aan Centerlands.’

‘Wat heb je?’ vroeg Sofia. ‘Hoe kan iemand nu een hekel aan Centerlands hebben?’ Zachtjes sloot ze de deur met haar voet, zodat Carmen de ruzie tussen Federico en Phoebe niet kon horen. Phoebe was hun dochter van acht, die niet naar tennisles wilde. Ze vond het gemeen en stom omdat ze keer op keer verloor van Pippa, die drie jaar ouder was, en Pippa maakte de zaak er niet beter op door te zeggen dat ze dat expres deed zodat Phoebe juist beter zou worden, net zoals Andy Murrays broer deed, dus eigenlijk was het aardig bedoeld. Eric, normaal gesproken de vrolijkste baby ter wereld, omdat hij altijd alle aandacht kreeg die hij wilde, was jengelig omdat hij niet in het fietszitje wilde.

‘Omdat het allemaal, blablabla, hier komt onze perfecte familie op de fiets, zijn we niet geweldig naar bommen aan het kijken, is?’ zei Carmen.

‘Ja,’ zei Sofia. ‘Ik weet niet wat daar zo verkeerd aan is.’

‘Alles is er verkeerd aan! Hoe ben je daar gekomen?’

‘Nou, met de auto.’

‘Je bent er in je reusachtige superauto heen gegaan! Net als alle anderen! En dan is het van: zie ons eens, fietsend over dit schattige bospaadje, zo fantastisch, die natuur. Maar daar mogen alleen wij komen omdat we daar een miljoen triljoen voor betaald hebben. Niet de arme mensen die op de zwaar vervuilde wegen moeten blijven.’

‘Het kostte geen miljoen triljoen pond,’ protesteerde Sofia. Hoevel het met haar gezin van zes personen, in het hoogseizoen, toch wel zo ongeveer precies een miljoen triljoen pond had gekost.

‘Bah, ik wed dat het er vol zit met zelfvoldane gezinnen net als dat van jullie.’

‘Ach welnee!’

‘Hoeveel jongens die Hugo heten heb je al ontmoet? Minstens negentig, schat ik.’

‘Carmen, wat is er toch met je aan de hand?’

Carmen kon daar eigenlijk geen antwoord op geven. Want zodra de kerstdecoraties opgehangen werden – zelfs de neppe, het was tenslotte hoogzomer – en ze overal om zich heen sneeuw en sjaals zag verschijnen, kwamen de herinneringen aan de vorige kerst weer keihard binnen.

Deel 1

Januari

Carmen had het allemaal zelf verpest.

Omdat het niet echt Spoons' schuld was geweest. Maar ook niet echt níét zijn schuld, bedacht Carmen later, tijdens de lange, lange uren dat ze zich er ellendig over had gevoeld.

Oke. Oke, Oke, Oke, spreek uit Oké, was vlak voor Kerstmis voor het eerst de boekwinkel binnengelopen, absurd dun gekleed voor het winterweer, een postdoctoraal student met weinig geld en enorme groene ogen. Hij was dendroloog, of boomspecialist, die er eigenlijk zelf ook als boom uitzag. Hij kwam oorspronkelijk uit Brazilië en was een quaker – wat inhield dat hij geen Kerstmis of andere feestdagen vierde – en Carmen was op slag verliefd op hem geworden. Zo iemand als hij had ze nog nooit ontmoet. Ze snapt niets van elkaar. Maar toen hij eigenlijk terug moest gaan naar Brazilië had hij besloten te blijven vanwege haar en natuurlijk was ze helemaal in de wolken.

Toen begon de ellende.

De universiteit was zo blij dat hij zijn ontslag had ingetrokken, dat ze hem zijn oude kamer in het prachtige Mylnes Court hadden teruggegeven. Mylnes Court was een gebouw van zes verdiepingen dat voor de top van de Mound stond en een weids en schitterend uitzicht over de stad bood. Het was in 1690 gebouwd

en het zag er nu al groot uit, maar Carmen kon zich nauwelijks voorstellen hoe het er destijds had uitgezien, terwijl de meeste mensen nog in krappe houten huizen woonden, waarin ook hun vee huisde, als ze geluk hadden. Het moest zijn geweest alsof je naar New York ging.

Carmen was zo opgewonden, want ze was er vaak doorheen gelopen – een van de vele stenen trappen van de stad liep recht door het midden van het gebouw – vanaf de kant van New College. Nogal sneu was ze veel ochtenden via deze weg naar haar werk gelopen, dromend over Oke en hopend dat ze op de trap toevallig tegen hem op zou lopen. Dat gebeurde dan ook op een paar ochtenden dat ze net haar haar had gewassen en make-up op had gedaan, of net zoveel make-up als ze snel op had kunnen doen zonder dat Phoebe naast haar opdook en pogingen deed zichzelf op te maken, tot Sofia een toeval kreeg en het er meteen weer af boende.

En nu zouden ze eindelijk naar zijn kamer gaan! Oke had door haar handschoen heen in haar hand geknepen, pakte toen een idioot grote sleutel en leidde haar de trap op naar de met metaal beslagen deur, toen lange gangen door langs de grote ouderwetse eetzaal met houten banken. Carmen vond het er allemaal ontzettend romantisch uitzien, maar ze was dan ook nooit in een universiteitsgebouw geweest.

Ze liepen naar de tweede verdieping; kamer 205 lag recht voor hen en Carmen verwachtte een uitzicht over heel Edinburgh. Wat een geluksvogel, die Oke.

Hij klopte zacht aan voor hij binnenging.

‘Mijn kamergenoot,’ legde hij aan Carmen uit, die vol verwachting knikte, want ze nam aan dat die kamergenoot haar meteen geweldig zou vinden en zich natuurlijk op geregelde tijden uit de voeten zou maken.

De deur vloog open.

‘Okie!’ klonk een vrolijke stem en een kleine, dikke, bebaarde man – precies het tegenovergestelde van Oke dus – sloeg zijn armen om Okes slanke middel.

‘Je zei toch dat je voor altijd weg zou gaan, joh! Ik dacht dat ze me met een, God bewaar me, botanicus zouden opzadelen!’

‘Ik ben toch een soort botanicus,’ zei Oke. ‘Je haat ook iedereen.’

Spoons haalde zijn schouders op.

‘Nou, ik haat ze ook hoor,’ zei Carmen. ‘Hoi, ik ben Carmen.’

Spoons bekeek haar en keek Oke vragend aan.

‘Ze is oké,’ zei Oke.

‘Wat is er? Hebben jullie soms een geen-vriendinnetjesregel?’ vroeg Carmen.

‘Het is geen régel,’ zei Spoons. ‘Meer iets waar we het direct over eens waren.’

Carmen tuurde de kamer in. Hij was vierkant en erg warm, met een vreemde geur die in de verste verte niet met Oke te maken had. Overal lagen boeken en kranten op de vloer.

Oke, die erg van schoon hield, fronste. ‘Spoons?’

‘Ja, sorry. Ik ruim het wel op. Het is hier eh, heel georganiseerd,’ zei Spoons. ‘Normaal gesproken.’

Oke trok zijn kleine rolkoffer naar binnen, die zijn hele bezit leek te bevatten.

‘Heb je nog levende exemplaren?’ vroeg hij.

‘Eh,’ zei Spoons. ‘Nee. Ik denk in elk geval van niet.’ Hij had niet schuldiger kunnen kijken.

‘Spoons! Daar hebben we het toch over gehad! Het arme ding zou overal kunnen zitten!’

‘Ik weet het,’ zei Spoons.

‘Helemaal van streek en angstig!’

‘Ik weet het.’

‘Met Kerstmis!’

‘Ik denk niet dat ze weet wat Kerstmis is.’

‘Wie is die “ze” precies?’ vroeg Carmen.

Spoons en Oke wisselden een blik.

‘Ik ben herpetoloog,’ zei Spoons. ‘Slangenspecialist,’ voegde hij eraan toe toen hij Carmens niet-begrijpende blik zag, die nu snel in een blik van afschuw veranderde.

Spoons ging haast nooit de kamer uit en Carmen wilde er eigenlijk ook nooit meer heen, want dat ze er niet naar de wc kon lag voor de hand. En Oke kon natuurlijk niet bij haar logeren: om te beginnen was Sofia daar dag en nacht met de baby in de weer, en het zou haar niet lukken hem binnen te smokkelen met de kinderen in de buurt. Een hotel konden ze zich niet permitteren, zeker niet in Edinburgh. De winkel was al helemaal geen optie en buiten was het min twee.

Maar dat was niet het enige. Oke leek zich daar helemaal geen zorgen over te maken. Nog geen seconde.

In die koude, ijzige maand januari, standaard de donkerste, somberste maand van het jaar, liepen ze urenlang arm in arm door de stad, met een beker warme chocolademelk in de hand en zo leerden ze elkaar beter kennen, en lachten en kletsten zonder ooit om een onderwerp verlegen te zitten. Ze leerden meer en meer over elkaars wereld, zo buitenlands en zo vreemd.

Het was een heerlijke tijd. Op één ding na. Oke scheen absoluut geen haast te hebben om seks met haar te hebben. En Carmen werd er waanzinnig van.

Oke had er lang over nagedacht. Hij had nog nooit iemand als Carmen ontmoet; hij had wel dates gehad natuurlijk, maar dit was iets heel anders. En dat maakte het ingewikkeld. Ze was Schots, geen quaker en sprak geen woord Portugees; alleen al het idee zou zijn moeder beslist wanhopig maken (wat dit betreft was Oke noch de eerste, noch de laatste man die de ruimdenkendheid van een moeder onderschatte).

Maar belangrijker was dat hij haar niets te bieden had. Hij was eigenlijk nog steeds student, al gaf hij daarnaast een paar uur les. Zijn vorige relaties waren vaak vol passie geweest – zijn uiterlijk, lengte en zachtmoedige karakter waren erg aantrekkelijk voor het type vrouw dat spelletjes beu was –, maar ze duurden nooit lang en hadden weinig diepte, dus ze groeiden nooit uit tot een vaste relatie. Want een vaste baan met een goede carrière op een vaste locatie is iets waar menig academicus alleen maar van kan dromen.

Maar Carmen was anders. Hij wist niet precies hoe hij het haar moest vertellen. Maar ze verdiende... Oke voelde zich lichtelijk overdonderd door de richting die zijn gevoelens namen. Carmen was juist helemaal niet het type waarop hij gewoonlijk viel, op cultureel niveau noch persoonlijkheid, en de hele situatie liep totaal uit de hand. De timing, de plaats... het kwam eigenlijk erg ongelegen.

Maar één ding wist hij zeker: hij zou haar met respect moeten behandelen, als een koningin. Hij wist zeker dat ze met bepaalde dingen wilde wachten. Hij moest haar bewijzen dat hij haar respecteerde, haar bewijzen dat dit echt was, iets wat ze samen op konden bouwen, steen voor steen, dag na dag. Hij kon haar laten zien hoe hoog ze bij hem in aanzien stond.

‘Hij vindt me een groot, vet, walgelijk varken!’ kreunde Carmen. Idra luisterde geduldig.

Ze had meer tijd voor haar vriendin nu de grote kerstlunches in het restaurant achter de rug waren, al nam ze zich voor dat Carmen niet te vertellen, tenzij Carmen stopte met zeuren over haar knappe vriendje. Carmen hoorde wel al háár romantische kwellingen altijd geduldig aan, over al die juristen die in haar restaurant dineerden en met haar flirten, en dan dikker en dikker werden door dat uitstekende eten, om vervolgens te verdwijnen naar wielrenclubjes en buiten te gaan zwemmen. Maar toch was al dat geklaag van Carmen over Oke behoorlijk irritant. Hij was overduidelijk een lang, slank, lekker ding en daarover zeuren leek op klagen over je te lange wimpers, of dat je niet wist hoe je ervoor moest zorgen dat je tieten niet zo naar voren stonden.

‘Ja, en daarom ging hij dus niet terug naar Brazilië: omdat hij je zo walgelijk vindt,’ zei Idra.

‘Nou, en toch snap ik er niks van,’ zei Carmen. ‘Ik wil gewoon in hem klimmen als in een boom. Is dat te veel gevraagd? Het lijkt net een kerstcadeautje dat je niet mag uitpakken.’

‘Zei je niet dat hij religieus was?’

‘Hij is van huis uit religieus. Net als ik. Net als jij. Maar het is niet precies hetzelfde.’

Idra haalde haar schouders op. 'Nogal wiesdes, het zijn verschillende soorten.'

'Nee, ik bedoel, hij gaat niet naar zo'n gebouw waar ze hier allemaal heen gaan.' Ze fronste haar voorhoofd. 'Oké. Misschien doet hij wel zoiets, in het Quakerhuis, om te helpen met een programma voor daklozen.'

Idra rolde met haar ogen. 'Wat een eikel.'

'Maar hij is niet megareligieus.'

'Liegt-ie weleens?'

'Nee,' zei Carmen treurig.

'Dus wat zegt-ie dan als je vraagt waarom hij niet met je wil rollebollen?'

'Rollebollen? In welk jaar leef je, 1996?'

Idra rolde weer met haar ogen. 'Hè ja, taalkunde, daar gaan we het over hebben.'

'Nou,' zei Carmen. 'Ik heb het hem niet gevraagd.'

'Waarom niet?'

'Omdat hij niet kan liegen!' riep Carmen, terwijl ze voortploeterden door de smeltende sneeuw. 'Stel dat hij zegt: "Omdat je te dik bent!" of "Ik val niet zo op je" of "Ik heb eigenlijk kinky plannetjes met je" of "Mijn religie heeft me echt verpest voor seks" of "Ik ben een kind van de internetpornogeneratie en intimiteit, daar doe ik dus niet aan".'

Ze keken elkaar vol afschuw aan.

'Denk je—'

'Waag het niet dat te zeggen,' zei Carmen.

'Maar ik bedoel... als hij nu eens maagd is?'

Carmen sloot haar ogen. 'Nou, dan zeg ik gewoon dat ik dat ook ben; hij merkt het verschil toch niet.'

Idra sloeg haar handen voor haar ogen. 'Alsjeblieft, los dit in godsnaam op. Ik word knettergek van die frustratie van je. Kun je die kamergenoot niet gewoon omkopen?'

'Denk van niet,' zei Carmen. 'Tenzij je ergens een boa constrictor hebt slingeren.'

Maar er veranderde niets. Ze maakten lange wandelingen, hand

in hand, ze zoenden, maar niets meer dan dat, zelfs al bespraken ze letterlijk alles. Carmen voelde zich een dame uit het eind van de negentiende eeuw, wandelend over de oude straten, rondspeurend alsof een chaperonne haar in de gaten hield.

Op zijn beurt was Oke in de zevende hemel dat hij eindelijk eens iemand goed kon leren kennen; hij hoefde niet te denken dat hij toch weer vertrok, of dat er geen klik was, of dat het alleen maar voor de seks was. Dit voelde nieuw voor hem en hij deed zijn uiterste best om er de tijd voor te nemen, want hij voelde hoe belangrijk dit was. Hij wilde geen fouten maken.

Op een dag, net toen de stad de kerstlichtjes en -versiering aan het ontmantelen was – altijd een zwaarmoedige dag, omdat je beseft hoelang het nog duurt tot het lente wordt, met alleen Burns Night om naar uit te kijken –, liepen ze langs een podium dat buiten de National Gallery op de Mound was opgericht. Een maand lang was het gevuld geweest met zangkoren met kerstliederen; jonge koorknapen die ‘Gaudete’ zongen of groepjes die jazzy versies van ‘I Believe in Santa Claus’ ten gehore brachten, compleet met synchrone handbewegingen.

Maar nu waren de kerstvoorstellingen verdwenen en de straten waren leeg omdat de mensen binnen bij elkaar kropen in de melancholie van de feestdagen die voorbij waren.

Carmen was er eigenlijk behoorlijk treurig om, toen een groep jongemannen met trommels en gitaren het podium beklom. Ze keken rond over het lege plein.

‘Hé!’ zei Oke.

Carmen keek naar hem op. ‘Wat is er?’

‘Die komen uit Brazilië! Vanzelfsprekend,’ zei hij en hij schudde verrast zijn hoofd. Hij liep op de groep af en wisselde een paar vriendschappelijke woorden.

‘O,’ zei Carmen. ‘Wat gaan ze spelen?’

Het antwoord was nogal logisch. Alsof ze de herinneringen aan de kerstliedjes die nog rondzweefden wilden verbannen, en de bevroren spinnenwebben van de lange winter weg wilden blazen, begon een man in een onnavolgbaar ritme op de drums te slaan

en een kleine groep koperblazers zette hun instrument aan de lippen en ze begonnen een dansbaar sambawijsje te spelen. Oke keek verrukt naar de band, tikte met zijn voet en Carmen keek naar Oke, zo gelukkig zag hij eruit.

‘Ik dacht dat quakers ook niet mochten dansen,’ fluisterde ze.

‘Tja, ik mag dan een quaker zijn, maar in de eerste plaats ben ik natuurlijk Braziliaan!’

En toen pakte de meest gesloten man van de stad haar vast, en zette haar tegenover zich. Plotseling werden zijn lange ledematen soepel, zijn heupen bewogen en hij draaide haar supersnel in de rondte en het leek alsof het hem geen enkele moeite kostte.

‘O!’ zei Carmen en ze hijgde verrast. Ze kon absoluut niet dansen, maar ze liet zijn handen om haar taille glijden, zich duizelingwekkend dichtbij trekken en ze volgde al zijn bewegingen. Ze zag de paar mensen die hun hond uitlieten stilstaan en kijken, maar het kon haar geen barst schelen. Het was vrolijk en uitbundig en ze had voor eeuwig met hem op de natte, grijze stenen kunnen blijven dansen.

Toen ze stopten, met rode gezichten, buiten adem, barstte ze in lachen uit en weigerde hem nog los te laten. Want ze wist zeker dat het nu zou gaan gebeuren, omdat iemand met zoveel zelfvertrouwen, zulke zelfverzekerde kracht, die je zo dichtbij kon vasthouden wel moest bezwijken voor het onvermijdelijke. Ze keek stralend naar hem op, wachtte op zijn kus, toen hij haar tegen zich aan trok en een zoen boven op haar hoofd drukte, en naar de mannen van de band liep om over politiek te praten. Ze was woedend en hij vroeg niet eens waarom.

Februari

In februari werden ze voor het eerst benaderd door de filmmaatschappij en tot ieders opwindung stuurden ze Genevieve Burr naar Schotland om wat ‘werkervaring’ op te doen.

‘Ik denk dat het wel erg moeilijk is om filmster te zijn,’ zei de elfjarige Pippa deskundig aan het ontbijt.

Carmen snoof. ‘Het is waarschijnlijk gemakkelijker dan verkoopster in een winkel,’ zei ze. ‘Een winkel die gisteren £41,39 binnen heeft gekregen. Bruto.’

‘Het gaat om objectivering,’ zei Pippa nuffig.

‘Wat is ojjetifering?’ vroeg Phoebe.

‘Het betekent dat mensen je als ding zien als je speelt,’ zei Pippa.

‘O,’ zei Phoebe. ‘Mag ik dan een stoel zijn?’

‘Ha!’ zei Pippa luid. ‘Niet zo’n ding!’

‘Dat is een goed idee,’ zei Carmen snel. ‘Ik zou graag een grote zachte stoel zijn om in weg te kruipen.’ En dat Oke dan in me wegkruipt, dacht ze, maar ze zei het niet. Het werd een beetje bespottelijk. ’s Nachts droomde ze van hem, maar overdag gebeurde er niets.

Sofia en Federico keken elkaar even aan.

‘Het is toch geweldig dat er een film over de boekwinkel komt!’ zei Sofia voorzichtig. ‘Die mensen gaan je gewoon betalen!’

Eigenlijk hadden Sofia en Federico het er al een paar keer over gehad hoelang Carmen hier nog kon blijven logeren. Ze zou twee maanden komen voor een vakantiebaantje maar maanden later was ze er nog steeds.

‘Het zou me niet zoveel kunnen schelen,’ zei Federico, ‘maar ze eet alle chips op. En ze blijft hier de rest van ons leven.’

‘Ik weet het, ik weet het,’ beaamde Sofia. ‘Maar ze is goed met de kinderen.’

‘Als ze niet alle chips opeet. En overal kruimels laat liggen.’

‘Sst!’ zei Sofia.

‘En ook dat!’ zei Federico. ‘Sinds wanneer moet ik stil zijn in mijn eigen huis? Waar zeven mensen in leven, en acht wanneer je weer aan het werk gaat en we een echte nanny moeten hebben?’

Sofia knikte. ‘Weet ik, weet ik.’

‘Moet ik eens met haar praten?’ zei Federico, die het altijd goed had kunnen vinden met zijn licht-ontvlambare schoonzus.

‘Nee,’ zei Sofia. ‘Ik doe het wel. Als jij het zegt, denkt ze dat je een grapje maakt.’

‘Het is geen grapje,’ zei Federico en mompelde: ‘Ik vind gewoon dat een man toch af en toe wat chips in zijn eigen huis moet kunnen eten, dat is alles.’

In februari verscheen dus Genevieve Burr, de ongelooflijk knappe hoofdrolspeelster, om zich in te werken voor de filmopnames die zomer.

‘Ik wil zo authentiek mogelijk zijn in deze rol,’ zei ze zacht. Carmen wilde haar eigenlijk uitleggen dat ze zich dan het best nodeloos vuil kon maken door de planken in de kasten af te stoffen, vervolgens kon luisteren naar vijftien mensen die haar vertelden dat zij hun boeken sneller op internet konden kopen, en dan aan negen mensen uitleggen hoe ze bij het kasteel konden komen dat letterlijk boven hun hoofd opdoemde, en dat allemaal op een ochtend voor £4,59 in de kassa.

Ze glimlachte dus maar. Maar ze kon het niet helpen: Genevieve was adembenemend. Haar huid leek wel gefotoshopt, haar haar glansde, het wit van haar ogen en haar tanden was stralend. Ze was zo knap dat het bijna lachwekkend was, idioot gewoon, alsof ze van twee verschillende diersoorten kwamen. Zien hoe mensen de boekwinkel binnenkwamen was zo komisch. Bobby kwam binnen om starend naar zijn schoenen te klagen dat hij geen cent meer verdiende aan die goedkope emmers van overzee. Tot hij halverwege doorkreeg dat de brunette achter de toonbank Carmen niet was, begon te stotteren en haast omviel. De meeste mannen die ochtend verging het niet beter. Ze slikten, struikelden, weigerden vragen te stellen en hun reactie op Genevieves opgewekte: ‘Goeiemorgen, allemaal!’ was een zwak glimlachje en een rode kop. Maar velen vermanden zich daarna om iets te kopen, al kende Carmen ze als regelmatige kijkers en boekendoorbladelaars die maar zelden een boek kochten.

‘Blij dat je iets hebt kunnen vinden,’ zei Carmen tegen Jimmy Fish, die nooit iets kocht, terwijl hij een piepklein goedkoop boekje over wormen op de toonbank legde en krampachtig wat kleingeld uittelde.